

រឿង ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យក្តីទាំង ៤

មាននិទានមួយដំណាលថា : មានបុរស ២ នាក់ជាភ្នំនឹងគ្នា ។ ថ្ងៃមួយ ភ្នំម្នាក់បានទៅខ្ចីគោភ្នំម្នាក់ ដើម្បីទឹមទេះទៅលក់ទំនិញ ។ ក្នុងវេលាដែលខ្ចីគោម្ចាស់គោនោះជួបជុំគ្នាទាំងប្តីប្រពន្ធ ។ លុះភ្នំខ្ចីគោទឹមបរទៅលក់ទំនិញរួចហើយបាននាំគោទៅជូនភ្នំវិញ តែពុំឃើញភ្នំ ឃើញតែស្រែកៗ ក៏ជូនគោទៅស្រែកៗ ៗ ទទួលយកគោនោះហើយ ។ ក្រោយពីនោះ គោនោះងាប់ទៅ ។ លុះភ្នំម្ចាស់គោត្រលប់មកដល់ផ្ទះវិញ ឃើញគោនោះងាប់ ក៏នឹកខឹង ហើយទៅប្រាប់ឲ្យភ្នំដែលខ្ចីគោសងគោនោះវិញ ។ ឯភ្នំខ្ចីគោឆ្លើយថា “ កាលអញយកគោទៅសង ពុំឃើញភ្នំឯងឃើញតែស្រែកៗ ៗ ទទួលយកគោនោះជ្រះស្រឡះហើយឥតតវ៉ាអ្វីទេ ម្តេចក៏ភ្នំបង្គាប់អញឲ្យសងគោទៀត ” ។ ភ្នំម្ចាស់គោថា “ ម្តេចក៏ភ្នំមិនរងចាំអញមកដល់ផ្ទះសិន ហើយម្តេចក៏ជូនគោទៅប្រពន្ធអញវិញ ដូច្នោះ ត្រូវតែភ្នំសងគោអញខានមិនបានទេ ” ។ ភ្នំខ្ចីគោឆ្លើយថា “ អញបានយកគោទៅជូនស្រែកៗហើយ បើភ្នំបង្គាប់អញឲ្យសងទៀតចាំអញទៅទៅសូមព្រះរាជទ្រព្យឲ្យបានសិនទើបសង ” ។ បុរសទាំង ២ នាក់ពុំសុខចិត្តតែរៀងខ្លួន ក៏បណ្តើរគ្នាទៅប្តឹងចៅក្រម លុះដើរបន្តិចទៅ ត្រូវថ្ងៃក្តៅណាស់ ក៏នាំគ្នាចូលទៅជ្រកម្លប់ឈើមួយ ។ គាប់ចូនវេលានោះ មានបុរសជាម្ចាស់នឹងខ្ញុំបណ្តើរគ្នាមកដល់ដែរ ខ្ញុំដឹកសេះដើរមុន ម្ចាស់សេះដើរពីក្រោយឆ្ងាយ ។ ចៅដឹកសេះបានចូលនឹងបុរស ២ នាក់ដែលកើតភ្នំនឹងគ្នា អង្គុយក្រោមម្លប់ឈើនោះ ក៏និយាយថា “ ចូរចៅដេញសេះឲ្យផង ” ។ បុរសនោះដេញហើយ សេះនៅតែមិនព្រមដើរ ក៏និយាយថា “ ចៅអើយ ! សេះឯងមិនព្រមដើរទេ ” ។ ទើបចៅដឹកសេះនោះថា “ ចូរចៅចោលវាឲ្យផង ” ។ បុរសកើតភ្នំថា “ អញមិនហ៊ានចោលទេខ្លាចបាក់ជើងសេះចៅឯង ” ។ ចៅដឹកសេះថា “ ចោលចុះមិនអីទេ ” ។ បុរសខ្ចីគោគេក៏ចោលទៅ ត្រូវជើងសេះនោះបាក់ ។ ចៅម្ចាស់សេះដើរមកទាន់ ក៏សួរថា “ ហេតុអ្វីបានជាចៅចោលសេះអញឲ្យបាក់ជើង ? ដូច្នោះត្រូវសងសេះអញវិញ ” ។ បុរសខ្ចីគោឆ្លើយថា “ ចាំអញទៅសូមព្រះរាជទានព្រះរាជទ្រព្យបានសិន សឹមអញសងចៅ ” ហើយក៏នាំគ្នាទៅដល់ផ្ទះ របស់បុរសជាភ្នំនឹងបុរសដែលខ្ចីគោនោះ, បុរសខ្ចីគោគេ ក៏ដើរចូលទៅក្នុងផ្ទះភ្នំនោះ តែមិនបានឃើញភ្នំ ឃើញតែប្រពន្ធ ៗនោះមានផ្ទៃពោះជាង ៧ ខែ ហើយបុរសខ្ចីគោគេនោះនិយាយសុំទឹកគេថា “ ស្រែកអើយ ! អញសុំទឹកផឹកផង ” ។ នាងនោះក៏ទៅសិតទឹករួចក៏ចុះជណ្តើរមក នឹងហុចទឹកឲ្យ ស្រាប់តែកាំជណ្តើរបាក់ធ្លាក់ដល់ដី រលូតកូនទៅ ។ ឯភ្នំមកដល់ឃើញ ហើយនិយាយថា “ ហេតុអ្វីក៏ភ្នំប្រើប្រពន្ធអញឲ្យសិតទឹកផឹក ទាល់តែធ្លាក់ពីលើជណ្តើររលូតកូន ដូច្នោះភ្នំឯងត្រូវសងកូនអញ ” ។ បុរសខ្ចីគោឆ្លើយថា “ ចាំអញទៅសូមព្រះរាជទានព្រះរាជទ្រព្យសិន សឹមអញសងចៅឯងវិញ ” ហើយក៏កោះគ្នាបណ្តើរទៅ ទៅដល់ទី ១ មានដើមឈើច្រើន បុរសខ្ចីគោនិយាយថា “ ចូរអ្នករងចាំអញទៅជុះមួយរំពេចសិន ” ហើយគេចទៅឡើងដើមឈើ ១ ដើមនឹកក្នាញថា “ ខ្លួននេះអភ័ព្វណាស់នឹងលោតទម្លាក់សម្លាប់ខ្លួនចោលទៅ ល្អជាងនៅរស់ ” ។ ជួនជានៅខាងក្រោមដើមឈើនោះ មានបុរស ២នាក់ ឪពុកនិងកូនកំពុងត្បាញកន្ទេល ។ បុរសនោះលោតទៅ ក៏ធ្លាក់ទៅលើឪពុកដែលកំពុងត្បាញកន្ទេលនោះស្លាប់ទៅ ឯខ្លួនអ្នកលោតមិនស្លាប់ទេ ។ បុរសជាកូនឃើញឪពុកស្លាប់ ក៏ខឹងខ្លាំងណាស់និយាយថា “ ត្រូវចៅឯងសងឪពុកអញវិញ ” ។ បុរសលោតពីចុងឈើឆ្លើយថា “ បើចៅឲ្យអញសងឪពុកឯងអញក៏សងដែរ តែចាំអញទៅសូមព្រះរាជទានព្រះរាជទ្រព្យបានសិន ” ។ បុរសទាំង ៥ នាក់ជាគូរវាទគ្នា ក៏បណ្តើរគ្នាទៅរកចៅក្រម ហើយប្តឹងដោយនូវដំណើរទី១ ៗ ពីគ្នា ។

ឯចៅក្រមជំនុំជម្រះកាត់សេចក្តីថា " ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោគេនោះសងគោគេវិញ, ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោ ដែលចោលបាក់ជើង សេះគេនោះសងសេះគេវិញ ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោដែលប្រើប្រពន្ធគេឲ្យសិតទឹកឲ្យជឹកជាហេតុឲ្យលូតកូនគេនោះសងកូនគេ វិញ ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោដែលលោតសម្លាប់ខ្លួន ជាហេតុឲ្យស្លាប់ឪពុកគេនោះ សងឪពុកគេវិញ " ។

បុរសខ្ចីគោ ដែលជាប់ចោទទាំង ៤ រឿងនោះ ពុំសុខចិត្តក៏នាំគ្នា ឡើងទៅគាល់ព្រះមហាក្សត្រ ក្រាបបង្គំទូលសូមព្រះរាជ ទ្រព្យ ។ ព្រះមហាក្សត្រមានព្រះបន្ទូលដណ្តឹងថា "ហេតុអ្វីក៏ព្រះស្តេចមកសូមប្រាក់អញដូច្នោះ ?" ។ បុរសខ្ចីគោក្រាបបង្គំ ទូលថា " សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ បានខ្ចីគោក្តីនេះ ទឹមបរដឹកនាំទំនិញទៅលក់ រួចនាំយកគោនោះ ទៅជូនវិញ តែពេលនោះជួបតែនឹងម្រាក់ ពុំជួបនឹងក្តី បានប្រគល់គោនោះទៅឲ្យម្រាក់ ៗ ក៏ទទួលគោនោះជ្រះស្រឡះ ហើយ ៗ វិលមកផ្ទះវិញ " ។ ក្រោយមក ក្តីនេះមកប្រាប់ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ថា " គោនោះងាប់ទៅហើយ ៗ បន្ទោសខ្ញុំព្រះ បាទអម្ចាស់ថា " វេលាក្តីទៅសងគោវិញ ម្តេចក៏មិនរងចាំអញសិន ហើយម្តេចក៏ទៅជាយកគោទៅជូនប្រពន្ធអញវិញ មិនជូនអញ? ដូច្នោះត្រូវក្តីឯងសងគោអញ សូមទ្រង់ជ្រាបដំណើរក្តីរបស់ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ ដូចក្រាបបង្គំទូលនេះ" ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ត្រាស់ដណ្តឹងទៅបុរសជាម្ចាស់គោថា " ដំណើរក្តីនេះ ដូច្នោះមែនឬពុំមែនទេ?" ។ បុរសម្ចាស់គោក្រាប បង្គំទូលថា " សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដូច្នោះមែន " ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់សួរទៀតថា "តើព្រះស្តេចនឹងឲ្យគេសងទៀត ឬអ្វី ?" ។ ម្ចាស់គោក្រាបបង្គំទូលថា "ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ឲ្យសង " ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា "បើព្រះស្តេចឲ្យគេសងគោ ត្រូវ ព្រះស្តេចឲ្យប្រពន្ធទៅក្តីព្រះស្តេច ទើបព្រះស្តេចបានគោ ត្បិតប្រពន្ធព្រះស្តេចទទួលយកគោពីគេជ្រះស្រឡះហើយ តើ ឥឡូវនេះព្រះស្តេចសុខចិត្តឲ្យប្រពន្ធទៅក្តីព្រះស្តេចឬទេ?" ។ បុរសនោះក្រាបបង្គំទូលថា " សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស, ខ្ញុំ ព្រះបាទអម្ចាស់ពុំព្រមឲ្យប្រពន្ធទៅក្តីនេះទេ " ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា "បើព្រះស្តេចមិនព្រមឲ្យប្រពន្ធទៅគេទេ ព្រះ ស្តេចក៏មិនត្រូវបានសំណងគោនោះដែរ ព្រោះប្រពន្ធព្រះស្តេចទទួលយកគោនោះជ្រះស្រឡះហើយ ម្តេចក៏ព្រះស្តេចមក ទារសំណងពីគេទៀត ? " ។

ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យក្តីរឿងគោរួចហើយ ទ្រង់ដណ្តឹងសួររឿងសេះតទៅទៀត ។ ឯបុរសខ្ចីគោជាដើមហេតុ ដែលចោលសេះគេឲ្យបាក់ជើងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា " សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ឈប់នៅក្រោមម្លប់ ឈើ ១ គាប់ជួនជាបុរសនេះ ដឹកសេះមកដល់ទីនោះដែរ បានប្រើខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ឲ្យដេញសេះ ៗមិនព្រមដើរ ក៏បង្គាប់ ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ឲ្យចោល ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ប្រកែកថា "មិនហ៊ានចោលទេ ក្រែងបាក់ជើងសេះ" បុរសដឹកសេះថា " ចោលទៅចុះ "ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ក៏ចោលទៅត្រូវជើងសេះបាក់" ។ ទើបព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលនឹងអ្នកដឹកសេះថា "ដំណើរក្តីនេះ ដូច្នោះមែនឬដូចម្តេច?" ។ បុរសនោះក្រាបបង្គំទូលថា "ពិតដូច្នោះមែន" ព្រះអង្គត្រាស់ថា "បើព្រះស្តេចឲ្យ គេសងសេះ ត្រូវព្រះស្តេចប្រគល់ខ្ញុំព្រះស្តេចឲ្យទៅគេ ព្រោះខ្ញុំព្រះស្តេចប្រើគេឲ្យចោល ទាល់តែសេះព្រះស្តេចនេះបាក់ ជើង ព្រះស្តេចព្រមឬមិនព្រម ? " ។ បុរសម្ចាស់សេះនោះក្រាបបង្គំទូលថា " ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំព្រមទេ ត្បិតមានខ្ញុំតែ ម្នាក់" ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា " បើដូច្នោះមិនត្រូវឲ្យគេសងសេះព្រះស្តេចដែរ ព្រោះព្រះស្តេចមិនព្រមឲ្យខ្ញុំទៅគេ " ។ ព្រះ មហាក្សត្រទ្រង់កាត់ក្តីរឿងសេះហើយ ទ្រង់សួររឿងស្រីរលូតកូនតទៅទៀត ។ បុរសខ្ចីគោក្រាបបង្គំទូលថា " កាល ដែលខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ដើរមកតាមផ្លូវនោះ ស្រែកទឹកខ្លាំងណាស់ បានចូលទៅសូមទឹកនៅផ្ទះក្តីនេះ ជួនជាថ្ងៃនោះ ក្តី មិននៅៗ តែម្រាក់ ៗ ចុះដណ្តើរទៅសិតទឹកបាក់កាំដណ្តើរធ្លាក់ទៅដី រលូតកូនទៅ លុះក្តីមកដល់យល់ម្រាក់រលូតកូន ដូច្នោះ ក៏ខឹងខ្លាំងណាស់ បង្គាប់ឲ្យខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ សងកូន" ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់សួរទៅថ្មីនោះថា " ដំណើរក្តីនេះតើ ពិតដូច្នោះ ឬពុំមែនទេ ?" ។ បុរសប្តីក្រាបបង្គំទូលថា "ពិតដូច្នោះមែន" ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា " ព្រះស្តេចនឹងឲ្យគេសង

កូននោះឬអ្វី?” សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់សុំឲ្យភ្លើងសងកូននោះវិញ ។ “ប្រពន្ធព្រះស្តេចដើមបាន ប៉ុន្មានខែហើយ?” ។ “សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដើមបាន ៧ ខែហើយ” ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យថា “បើព្រះ ស្តេចឲ្យគេសងកូននោះ ត្រូវព្រះស្តេច ឲ្យប្រពន្ធព្រះស្តេច ទៅធ្វើជាប្រពន្ធតេទុកឲ្យដើមបាន ៧ខែសិន សឹមព្រះស្តេច យកមកធ្វើជាប្រពន្ធព្រះស្តេចវិញចុះ តើព្រះស្តេចព្រមឲ្យ ឬទេ ?” បុរសប្តីក្រាបបង្គំទូលថា “ ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់មិនព្រម ឲ្យទេ” ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ត្រាស់ថា បើព្រះស្តេចមិនព្រមឲ្យប្រពន្ធទៅគេ ចុះឲ្យគេយកកូនពីណាមកសងព្រះស្តេចវិញ បាន ? ” ។

ព្រះមហាក្សត្រសួរដំណើរក្តី រឿងស្លាប់ឪពុកទៅទៀត ។ បុរសខ្លីគោក្រាបបង្គំទូលថា “ ដើមឡើយខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់លា អ្នកដើមចោទទាំង ៣ នាក់ថា “សូមទៅបត់ជើងមួយរំពេចសិន លុះចូលទៅក្នុងព្រៃយល់ដើមឈើមួយធំ ដោយនឹកអន់ ចិត្តនឹងភ័ព្វសំណាងរបស់ខ្លួនខ្លាំងពេក ក៏ឡើងទៅលើចុងឈើនោះប្រុងនឹងលោតទៅសម្លាប់ខ្លួនបង ដល់លោតចុះមក ស្រាប់តែត្រូវលើឪពុកបុរសនេះស្លាប់ទៅ ឯខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំស្លាប់, វេលាលោតចុះមក ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំបានឃើញ បុរសឪពុកនឹងកូន នៅខាងក្រោមដើមឈើនោះទេ បុរសជាកូនឃើញឪពុកស្លាប់ ក៏ប្រចាប់ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ថា “ត្រូវ សងឪពុកគេវិញ” ដំណើរក្តីនេះប៉ុណ្ណោះ សូមទ្រង់ជ្រាបក្រោមល្អងធូលីព្រះបាទ” ។ ទើបព្រះមហាក្សត្រត្រាស់សួរទៅ បុរសជាកូននោះថា “ តើព្រះស្តេចនឹងឲ្យគេសងឪពុកព្រះស្តេចវិញឬអ្វី ?” ។ បុរសជាកូននោះ ក្រាបបង្គំទូលថា “សូម ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស, សូមឲ្យគេសងឪពុកខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់វិញ” ។ “បើដូច្នោះ មានតែព្រះស្តេចឲ្យម្តាយព្រះស្តេចទៅធ្វើ ប្រពន្ធតេ ដើម្បីឲ្យគេបានជាឪពុករបស់ព្រះស្តេច ជំនួសឪពុកដែលស្លាប់ទៅតើព្រះស្តេចព្រមទេ ?” ។ “ខ្ញុំព្រះបាទ អម្ចាស់នឹងឲ្យម្តាយទៅធ្វើជាប្រពន្ធបុរសនេះ ដូចម្តេចបាន បើម្តាយខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់វេលានេះ កំពុងកើតទុក្ខធ្ងន់ផង ខ្ញុំ ព្រះបាទអម្ចាស់ពុំព្រមទេ ” ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យថា “ បើព្រះស្តេចពុំព្រម តើនឹងឲ្យគេយកឪពុកពីណា មកជំនួសឪពុកព្រះស្តេចបាន បើឪពុកព្រះស្តេច ស្លាប់ទៅហើយ ដោយផលកម្មរបស់គាត់ នឹងបន្ទោសនរណា ” ។

ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យក្តីទាំង ៤ រឿង ដោយប្រការដូច្នោះហើយ បុរសទាំង ៥ នាក់ ដែលកើតក្តីនឹងគ្នា ក៏ចូល ចិត្តស្តាប់បានលែងចោទប្រកាន់គ្នា ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលា ទៅកាន់លំនៅអាត្មាទីវង្ស ៗ រៀងខ្លួនហោង ។